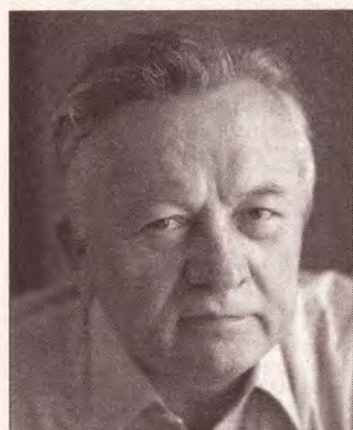

Бывайце, Иван Пятровіч...

У ноч на 14 кастрычніка памёр народны пісьменнік Беларусі, акадэмік Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, Герой Сацыялістычнай Працы, лаўрэат Дзяржаўных прэміі СССР і Беларусі, Літаратурнай прэміі імя Якуба Коласа Иван ШАМЯКІН.

Иван Шамякин нарадзіўся 30 студзеня 1921 года на Гомельшчыне. У 1940 годзе скончыў Гомельскі тэхнікум будаўнічых матэрыялаў, а ў 1950 — Рэспубліканскую партыйную школу пры ЦК КП(б)Б. Працаваў настаўнікам, рэдактарам Беларускага дзяржаўнага выдавецтва, аўтарам аповесці «Светская Отчизна» і вылавецтва «Беларуская энцыклапедыя», а таксама ў кіраўніцтве Саюза пісьменнікаў Беларусі. У 1971—1985 гадах старшыня Вярхоўнага Савета БССР.

Першая аповесць пісьменніка — «Помяста» — была апублікавана ў 1945 годзе. Раман «Глыбокая плынь» (1947—1948) быў прысвечаны праблемам чалавечага жыцця ў умовах акупацыі і партызанскай руху ў гады Вялікай Айчыннай вайны. У рамане «Крыніцы» (1956) ён раскрывае валантэрыска і металы кіраўніцтва эканамікай, сацыяльным і палітычным жыццём. У п'яцітомі «Трызнах ішасце» (1957—1965) ён тэмаў асацыяцыяў і з'яўляецца аўтарам аповесці «Сцяжына» (1963) і «Снежныя зымы» (1968) аўтар унікальнага рамана «Гомельскіх апакаліпсисаў» чалавек. Многія творы пісьменніка прысвечаны гісторыі Кастрычніцкай рэвалюцыі, жыццю Беларусі ў постчэрныбыльскі час.

У прозе і драматургіі Иван Шамякин правіў сваё майстрам вострага, дынамічнага сюжэту і зямлянага інтэры. Яго п'есы ставілі ў многіх амерыканскіх і прафесійных тэатрах краіны.

Марат ГАРАВЫ.

Памяці Брэсцкага гета...

Сёння, 15 кастрычніка, у гадзіну расстрэл вязняў Брэсцкага гета, які меўся адбыцца 15 кастрычніка 1943 года. Гэта адна з найбольш вясёлых і трагічных гісторыяў гітлераўскай акупацыі ў нашай краіне. У гэты дзень прасіліся ў гетаўскія яўдэйскія ашкеназі, якіх у Брэсце і прылеглых населеных пунктах.

Галіна ЗАГАДСКАЯ.

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Надвор'е

У Мінску сёння ўдзень чакаецца — +5...+7, сонечна, уначы — 0...+2, на працягу сутак — без ападкаў; у Брэсце ўдзень — +3...+5, без ападкаў, уначы — +5...+7, дождж; у Гродне ўдзень — +4...+6, уначы — +4...+6, на працягу сутак — без ападкаў; у Віцебску ўдзень — +5...+7, сонечна, уначы — -1...+1, на працягу сутак — без ападкаў; у Гомелі ўдзень — +6...+8, сонечна, уначы — -2...+1, на працягу сутак — без ападкаў; у Магілёве ўдзень — +5...+7, сонечна, уначы — -1...+1, на працягу сутак — без ападкаў.

www.meteo.by

О референдуме, приобретениях и потерях последних 10 лет с известным белорусским политиком, лидером Объединенной гражданской партии, вице-спикером Верховного Совета Республики Беларусь 13-го созыва Анатолием Лебедько беседует журналист «Народной воли» Антон Корзун.

Беларуси — да, пожизненному правлению — нет!

Давайте менять жизнь к лучшему для всех, а не Конституцию под одного человека

— Анатолий Владимирович, агитируя за референдум, Александр Лукашенко заявил, что несет перед собой Беларусь, как хрустальный сосуд. Действительно ли у него такая значимая роль и особая миссия?

— Лучше бы Лукашенко держал в руках Конституцию. Увы, нет оснований утверждать, что для него это Основной закон, слишком много раз он его нарушил. В его руках — скрытый от народа бюджет, царские полномочия, приватизированное телевидение, полконтральный суд и прочие приятные штучки. Этого он действительно не выпускает из рук. И совсем не тяготится этой ношей. Его Лукашенко готов нести и после 10 лет своего правления.

— Вы сравниваете Конституцию с ковриком, о котором выкрикивают все кому не лень. Что, в этом корень всех проблем?

— Наша Конституция — это пацерица, гонимая властью. Уже который год бомбят на задворках. В кабинетах власти вместо нее прописались декреты и указы, которые на 80% определяют нормативно-правовую базу страны. Как только в 1996 году провели референдум, Конституция стала никому не нужной. По прошествии восьми лет о ней вдруг вспомнили. О Конституции опять говорят с прищипыванием. Но через неделю все может повториться. Конституция снова станет ковриком, и по ней опять будут топтаться сапоги служилых, ботинки чиновников, штиблеты судей. Рыба гниет с головы, власть — с невыполнения Конституции.

— Кажется, идея третьего срока не очень популярна среди населения. Даже те, кто ранее с энтузиазмом относился к Лукашенко, считают, что 12 лет — вполне достаточно. Какова вероятность того, что большинство проголосует против?

— Больше половины населения не поддерживают инициативу Лукашенко. И это подтверждает авторитетная российская социологическая служба профессора Левады. Только 38% избирателей готовы на референдуме сказать «да». Мне могут возражать, что телевидение говорит противоположное. Что ж, давайте собственный опрос. Спросите соседей, знакомых, сослуживцев, хотят ли они пожизненного правления одного человека.

— Поэтому власть так нервничает?

— Они знают, какие настроения в обществе. И понимают, что надо манипулировать не десятками, а даже не сотнями тысяч бюллетеней. Ведь по действующему законодательству необходимо, чтобы за возможность пожизненного правления проголосовала половина людей, внесенных в списки избирателей. Так что риск, безусловно, существует. В погоне за всем может потерять все.

— Почему, несмотря на массированные пропаганду, рекламу, общество преобладает настроения настороженности и неприятия референдума?

— Многие интуитивно понимают, что до референдума с их мнением еще как-то считаются. После 17 октября шлозо будут пошлет открыты. Исчезнет необходимость заигрывать с населением. Потяжелет жировка. Станет еще большим разрыв между ценами и доходами граждан. Людей начнут шантажировать краткосрочными контрактами. Лукашенко избиратели понимают, что у них забирают последний инструмент влияния на власть.

А во-вторых, есть психологическая усталость от одного персонажа. Включил телевизор — выдает, крутанул ручку радиоприемника — пришел к чиновнику — глядишь с портретной рамки на стене.

— Кажется, не в восторге от идеи белорусского референдума и международное сообщество. Прием не только Евросоюза, США, но и России. Может ли так случиться, что впервые возникнет проблема признания итогов референдума не только на Западе?

— Лукашенко ждет тяжелые времена. С позиции Европы и США не только. Но и Кремль может повысить вопрос признания и превратить его в предмет торга. Любый обмен неминуемо приведет к ослаблению местного правителя. Кремль будет методично подавлять Лукашенко, пока не увидит выгоду от политического ринг бездопозитива с инициалами А.Г.

— Очевидно, что востребован не европейский, а среднеазиатский опыт. Есть ли основания говорить о процессе туркменизации Беларуси?

— Казалось бы, на части постсоветского пространства начала устанавливаться традиция цивилизованного ухода правителя. Ушел Ельцин, в простонародье царь Борис. Покидает политический олимп Кучма. Уходящий президент и оставивший. Непросто отказаться от власти, в которую врос по колено. Но уходить. И это есть великое достижение этой страны. Путин несколько раз публично акцентировал внимание на незнании российской Конституции и недопустимости ее переписывания под отдаленного человека. И, заметьте, никакой трагедии, никакой катастрофы не произошло. Ни Россию, ни Украину не охватила паранойя. Приходит новая команда, но динамика развития сохраняется.

И только мы упорно не хотим идти в ногу со временем, ни даже с ближайшими соседями. В этом плане Сапармурад Нисов гораздо ближе к Александру Лукашенко, нежели Путин или Кучма.

— Скаживаются ли здесь личностные черты, качества характера президента?

Мне кажется, что за десять лет Лукашенко и власть срослись, как сямские близнецы. Но такой гибрид — это аномалия. Если ставить политический диагноз, то налицо признаки болезни на власть.

— Как бороться с такого рода политическими заболеваниями?

— В конкретном случае надо, во-первых, 17 октября не лежать на диване, а прийти на участок и проголосовать против предложения изменить Конституцию.

Во-вторых, ни под каким предлогом не голосовать до 17 октября. Участвовать в предварительном голосовании — все равно что играть с шулером в нарперстки. Если вас насильно загоняют на избирательный участок, унесите с собой часть бюллетеней с подписями членов комиссий и передайте в офис демократической партии. Это законные действия на незаконные принуждения к досрочному голосованию.

В-третьих, собрать десять подписей своих соседей, зарегистрироваться наблюдателем на избирательном участке и лично контролировать подсчет голосов.

В-четвертых, побеседовать с соседями по подъезду и разъяснить, какие риски и угрозы они получают от перспективы пожизненного правления.

— Вы считаете, что если Конституцию не менять, то все будет о'кей?

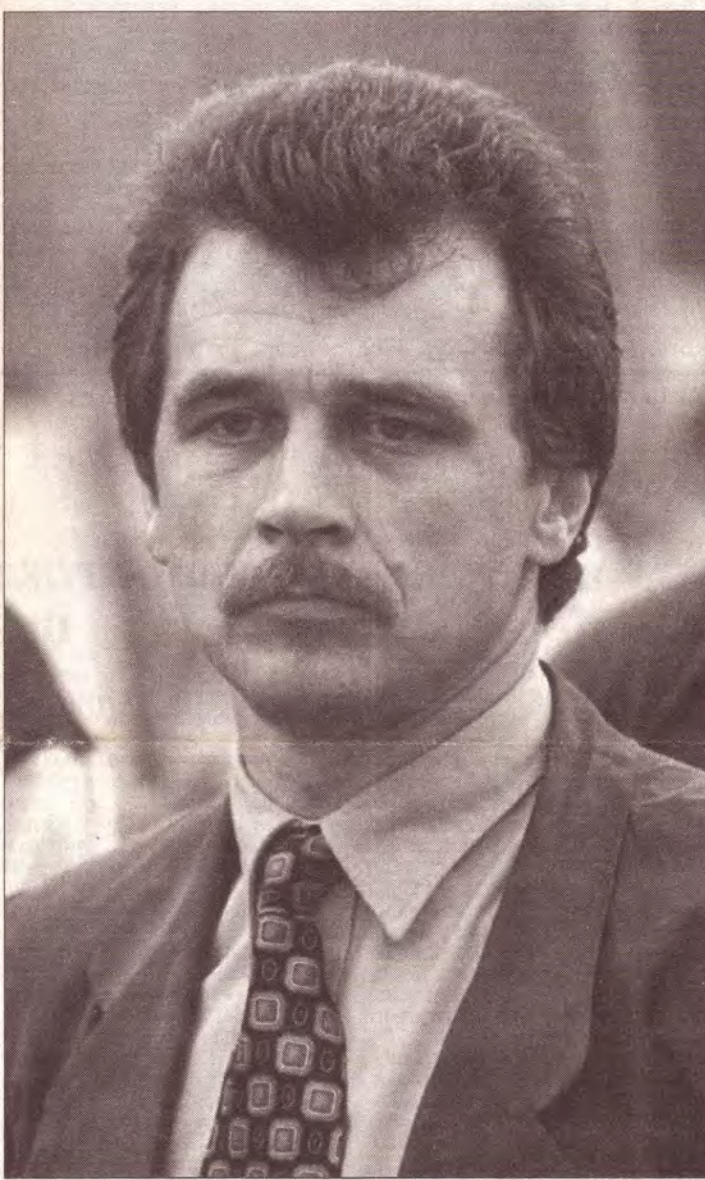
— Давайте менять жизнь к лучшему для всех, а не Конституцию под одного человека. Всю страну поставили на уши. Спрашивается: ради чего? Чтобы ублажить одного человека? А ведь порядка 30% статей действующей Конституции не работают полностью или частично. Включая такие значимые, как бесплатная медицина и образование. И власть не разбивается в лепешку, чтобы конституционные нормы беспрекословно выполнялись. Наверное, потому, что по отношению к властью вершущей белорусская Конституция работает, как швейцарские часы. Но в государственных СМИ вы не найдете злободневных репортажей о том, что в учебных заведениях администрация вынуждена вводить натурально-денежный оброк для родителей. Что походы к врачам пенсионеры все чаще должны оплачивать из не бог весть какой пенсии.

Сегодня не Конституцию надо менять, а добиться, чтобы все ее положения работали, причем на всех, а не только на избранных.

О роли личности и культе личности

— Вы не хотите признать значимость личности Лукашенко в повседневной жизни?

— Я в состоянии провести грань между ролью личности и культом личности. Когда руко-

водитель Брестской области товарищ Сумар заявляет, что Лукашенко немного выше Бога, ждите худшего. Божество нужны поклонения и жертвоприношения.

Кто сегодня контролирует президента? Никто. Какие институты власти уравновешивают его «царские полномочия»? Никакие. А теперь представим худшее. Не привели господь у человека, наделенного неограниченной властью, поелет крыша. Что тогда? В условиях переходного периода ограничения в сроках правления — это единственная страховка общества и граждан от чрезвычайщины и катастрофы.

— Люди задают вопрос, а кто, если не Лукашенко? Телевидение демонстрирует выжженную землю на расстоянии сотен километров вокруг Александра Григорьевича. Действительно: кто?

— Я считаю, что сама поста-

новка вопроса о независимости одного человека унижает достоинство миллионов граждан Беларуси. Что, среди тысяч академиков, ученых, руководителей предприятий, политиков, общественных деятелей нет достойных, образованных, высокоморальных людей? Побойтесь Бога.

Если десять лет целенаправленно показывать одного человека, ничего подобного в Беларуси никогда не было. Ни при коммунистах, ни при Верховном Совете 12-го созыва. Не надо спекулировать на национальных чертах народа Беларуси. К этому власть имеет такое же отношение, как к восходу или закату солнца.

— То есть роль и значение Лукашенко преувеличены?

— Люди, если верить официальной статистике, надеются не на государство и не на Лукашенко. В 2003 году доля людей, получающих помощь от родственников, достигла 45%. Число граждан, имеющих доходы от личного подсобного хозяйства, составляет более 90%. Создается впечатление, что среднестатистический житель Беларуси даже на балконе готов выращивать огурцы и картофель. С одной стороны, это свидетельствует, что люди рассчитывают на себя. А с другой — подтверждает, что на зарплату большинства населения прожить просто не в состоянии.

— Возможно, Вы и правы, но слышат люди не вас, а официальную пропаганду. И, надо признать, ей удается выделить жирным шрифтом фамилию Лукашенко.

Хотят поклониться его особую роль, а на самом деле доводят до абсурда. Вспомните и вдумайтесь. Если бы не Лукашенко, то, оказывается, не было бы объективности при выборе самой красивой девушки Беларуси. Если бы не его вмешательство, то труженики села не знали бы, как засеять поля. Он самый, самый, будь то гинекология, производство оптики или доение коров. Но я ведь знаю, что жен-

щины пойдут на прием не к нему, а к моему приятелю-врачу, и в оптическом приборостроении мой сосед смыслит гораздо больше, нежели президент.

— Но признайтесь, президент выглядел неплохо в окружении красивых девушек на конкурсе мисс Беларусь?

— Мне кажется, что в обществе Галины Родионовны он смотрелся бы гораздо эффективнее.

— Люди рассуждают так: эти уже набрались, придет новые голландцы, и все начнется сначала. Что можно им возразить?

— Эти разговоры не исчезнут, пока мы будем выбирать не систему власти и ценностей, а правителей. Разумная система, в которой независимый суд, где ветви власти уравновешивают друг друга, где присутствует реальное местное самоуправление, где осуществляется жесткий общественный и парламентский контроль над расходованием средств, в которой функционирует свободная пресса, делает подобные вопросы бессмысленными. Проблема уже не столько в Лукашенко, сколько в системе, которую он создал. Она запрограммирована на абсолютную власть, тотальный контроль над всеми и превращение человека в винтик системы.

— Но, может быть, народу нравится такая система?

— За народом мы вот уже который год не видим человека. Словом народ прикрывается, как шитом. Им опрашивают все притупления. В нашей истории от имени народа и во имя народа людей расстреливали сотнями тысяч, миллионы вывозили в Сибирь. Народ — это не синоним слова «Лукашенко», это почти десять миллионов Я. И надо видеть каждого, а не одного.

Наша жизнь такая, какая она есть

— Десять лет — срок не малый. Как найти объективные критерии оценки пройденного пути?

— Только в сравнении. Если сравнивать Беларусь с Суданом, Гвинеи-Биссау или Таджикистаном, то у нас, несомненно, ситуация более привлекательная. Но как только мы начнем проводить параллели с Чехией, Словенией, странами Балтии, становится грустно.

Нас кормят смесью полуправды и лжи. Главным критерием оценки unserer жизни является рост валового внутреннего продукта на душу населения. Так вот, с 1994-го по 2002 год рост ВВП составлял в Беларуси 1,17 раза. В Латвии — 2,75, Литве — 2,55, Польше — 2,1. Беларусь по этому показателю проигрывает, кстади, и России, и Украине.

(Окончание на 2-й стр.)

Наезд

Чым меней часу застаецца да 17 кастрычніка, тым больш прымітыўным і цынчным робіцца ціск на тых кандыдатаў у дэпутаты Нацыянальнага сходу, якіх удада не хацела б бачыць у парламенце. Вось і ў сёраду абдысць «наезд» на арун падтрымкі Івана Уладзіміравіча АНТАШКЕВІЧА (на здымках), які вылучаны кандыдатам жэўрамі Фрунзенскага раёна г.Мінска і Аб'яднанай грамадзянскай партыі на Пушкінскай акрузе №103.

Ранішый мабільны тэлефон даверанага асобы Антона Віталія Рымашэўскага чамусьці сапсаваўся. Праз памехі немагчыма было пачуць, хто гаворыць. Было ўражанне, што да тэлефона хтосьці падключыўся, што гук ідзе адразу на некалькі каналаў. Нібыта хтосьці правае, дзе ў дадзены момант спадар Рымашэўскі знаходзіцца.

Недзе а 15-й гадзіне калі пад'езд дома, дзе знаходзіцца ягонае кватэра (там ён захоўвае апартаменты ўлеткі і абсталяванне для пікнікаў), машыну чакаў тата Рымашэўскага. Яны звярнуліся да Рымашэўскага і кіроўцы з патрабаваннем прад'явіць дакументы і ўласныя рэчы. Палічмшы гэта правакацыя, Рымашэўскі і кіроўца зачыніліся ў машыне і ў сваю чаргу запіталі дакументы ў гэтых дагаворных грамадзян. Тая паказалі міліцэйска пасведчанні. Адно з іх, які гаворыць Рымашэўскі, было на імя Дзмітрыя Яўгенавіча БУРДЗЮКА, супрацоўніка крымінальнага вытудку. Пасты тата Рымашэўскага папярэдзілі, што міліцыянты па-раўваюць закон, паказваю свае дакументы і дазволі папышча ў сумы. Спадзяўшыся, што на гэтым інцыдэнт будзе вычарпаны. Віталь запытаў аб прычынах такой пільнасці. У вайным доме апошнім часам пачасціліся

крадзяжы, шукаем скралзеныя рэчы, быў алкаш. Далей абдысць такі дыялог.

— Мы можам ехаць?

— Не. Пачакайце.

— Гэта затрыманне?

— Не. Але ехаць не можаме.

Потым міліцыянты ў штацім патэлефанавалі свайму начальству, і праз некалькі час з'явілася машына намесніка начальніка Фрунзенскага РАУС і машына ДАІ. Алчмні ба-гажнік дзе знаходзіліся агітацыйныя ўлеткі. Былі вельмі рас-

Пётра ВАСІЛЕЎСКІ.

«Афганцы», будьте бдительны!

В то время, когда Вы, уважаемые друзья, читаете эти строки, в почтовые ящики ваших квартир неизвестные люди, возможно, опускают листовки, изданные якобы и от нашего имени — «всех афганцев». Скажем сразу: это провокация! Никому мы, войны-интернационалисты, такого права не предоставляли.

И не позволим пользоваться нашими именами и компрометировать те благородные идеи, которые должны лежать в основе афганского движения. Хотим заявить, что многие участники войны в Афганистане считают незаконным проведение референдума по изменению Конституции и предоставление одному

Сергей АНИСЬКО, участник войны в Афганистане, подполковник запаса КГБ, журналист, Олег ВОЛЧЕК,

участник войны в Афганистане, правозащитник, кандидат в депутаты ППНС, председатель общественной комиссии по розыску Юрия Захаренко,

Игорь ОГУРЦОВ, участник войны в Афганистане, майор запаса КГБ, член общественной комиссии по розыску Юрия Захаренко,

Юрий СМОЛЬСКИЙ, участник войны в Афганистане, капитан запаса Вооруженных Сил, преподаватель колледжа,

Василий РУСКЕВИЧ, участник войны в Афганистане, майор запаса КГБ, пенсионер,

Валерий КРАМАРЕНКО, участник войны в Афганистане, полковник запаса, пенсионер,

Сергей КАРПЕТЧЕНКО, участник войны в Афганистане, майор запаса Вооруженных сил, пенсионер,

Николай МАХОВ, участник боевых действий в Эфиопии, капитан запаса Вооруженных сил, государственный служащий.

BRITISH COUNCIL
CHEVENING SCHOLARSHIPS SCHEME:
OPEN COMPETITION

The British Government's Chevening Scholarships, which are managed by the British Council, provide opportunities to undertake postgraduate study or research in the UK for between 3 and 12 months. Flights, course fees and living costs are all covered in full. Further background on the scheme can be found at www.chevening.org.uk.

Scholarships are available for the academic year 2005/2006, and will be awarded through open competition, in the following subject areas:

International Law
Economic Policy & Reform
Environmental Studies
International Relations
Public Administration
Media Studies
Human Rights
Politics

Successful candidates should be outstanding professionals in their field, have excellent written and spoken English, be aged under 35, have a first degree (Diploma) and be citizens of Belarus.

Application forms and further background information can be obtained from the British Embassy in Minsk (Karl Marx Street 37, Minsk 220030; tel. 017 2105920), downloaded from the British Council website at www.britishcouncil.org.uk, or received by e-mail by writing to Belarus.Chevening-application@britishcouncil.org.uk.

Completed application forms must be returned to the British Council in Ukraine (4/12 Hryhoriya Skovorody St, Kiev, Ukraine 04070; tel: 044 490 5600) by the deadline indicated below. If submitting the form by post, the deadlines apply to the date of receipt at the British Council, not the date of the postmark. A copy of the completed application form should be sent to the British Embassy in Minsk (at the above address) by the same deadline. Faxed and e-mailed application forms will not be accepted.

Other supporting documents (copies of diploma, references, transcripts) should not be attached to the application form. Candidates may be required to submit them at a later date.

The closing date for receipt of completed application forms at both the British Council in Kiev and British Embassy in Minsk is Friday 17 December 2004. Those applicants who have been successful after the initial assessment process will be invited for an interview at the British Embassy in Minsk during February 2005.

Законно

о законности
Указа Президента
Республики Беларусь
№431

«О назначении
республиканского
референдума»

7 сентября 2004 года Президентом Республики Беларусь издан Указ № 431 «О назначении республиканского референдума». На референдуме носится следующий вопрос: «Разрешаете ли Вы первому Президенту Республики Беларусь Лукашенко А.Г. участвовать в качестве кандидата в Президенты Республики Беларусь в выборах Президента и принимать ли часть первую статьи 81 Конституции Республики Беларусь в следующей редакции: "Президент избирается на пять лет непосредственно народом Республики Беларусь на основе всеобщего, свободного, равного и прямого избирательного права при тайном голосовании".

В пункте третьем Указа № 431 сказано: "Решение, принятое на республиканском референдуме, ...предлагается считать неотъемлемой частью Конституции Республики Беларусь".

Вопросы, выносимые на референдум, не должны противоречить Конституции Республики Беларусь, другим законам Республики Беларусь и принципам международного права.

В соответствии со статьей 78 Конституции Республики Беларусь "...перечень вопросов, которые могут быть вынесены на референдум, определяется законом Республики Беларусь".

Законом, к которому относится Конституция, выступают Исполнительный кодекс Республики Беларусь. В пункте 2 части 3 статьи 112 Избирательного кодекса определено: "На республиканский референдум не могут выноситься вопросы, связанные с избиранием и освобождением Президента Республики Беларусь".

Вынесенный Указом №431 на республиканский референдум вопрос напрямую связан с избиранием Президента Республики Беларусь, так как выдвижение и определение (регистрация) кандидата являются этапами избирания Президента РБ.

Учитывая это, на основании статьи 78 Конституции Республики Беларусь и статьи 112 Избирательного кодекса Республики Беларусь, вопрос, определенный Указом № 431, не может выноситься на республиканский референдум.

В соответствии со статьей 8 Конституции Республики Беларусь "Государство, все его органы и должностные лица действуют в пределах Конституции и принятых в соответствии с ней законодательством". Статья 59 Конституции определяет, что "Государственные органы, должностные лица... обязаны в пределах своей компетенции принимать необходимые меры для осуществления и защиты прав и свобод личности". Эти конституционные нормы относятся также к должностному лицу — Президенту Республики Беларусь. Указом № 431 Президент Республики Беларусь нарушает указанные конституционные нормы.

В соответствии со статьей 39 Конституции Республики Беларусь: "Граждане Республики Беларусь имеют право равного доступа к любым должностям...". Указом № 431 для г. Лукашенко А.Г. устанавливаются преимущества права по сравнению с другими гражданами при проведении выборов Президента Республики Беларусь. В частности, устанавливается возможность быть кандидатом в президенты без сбора 100 тысяч подписей граждан, без предоставления биографических данных о себе, декларации о доходах и др.

Статья 8 Конституции Республики Беларусь объявляет: "Республика Беларусь признает приоритет общепризнанных принципов международного права и обеспечивает соответствие им законодательства". В соответствии с Международным пактом "О гражданских и политических правах" (в дальнейшем Пакт) Республика Беларусь должна "обеспечивать... права, признаваемые в Пакте", а также "обеспечить каждому лицу, права... которого, признаваемые в настоящем Пакте, нарушены, эффективное средство правовой защиты, даже если это нарушение было совершено лицами, действовавшими в официальном качестве" (ст. 2 Пакта).

Указом №431 нарушаются права граждан, провозглашенные в Пакте: статья 25 (равенство доступа граждан к государственной службе) и ст. 26 (право всех переезжать страны). Нарушение норм Пакта предусматривает рассмотрение вопроса о выполнении государством своих обязательств по Пакту.

Статья 59 Конституции Республики Беларусь гласит: "Эти... лица должностные несут ответственность за действия, нарушающие права и свободы личности". Конституция Республики Беларусь устанавливает: "Любые действия по... достижению государственной власти путем... нарушения законов Республики Беларусь наказываются согласно закону".

Приведенный выше анализ позволяет заключить: Указ Президента Республики Беларусь № 431 от 7 сентября 2004 года противоречит Конституции Республики Беларусь и законам Республики Беларусь, принципам международного права. Проведение референдума по объявленному в Указе вопросу является незаконным.

Учитывая также, что проведение референдума может привести к установлению пожизненной диктатуры г. Лукашенко А.Г. и повлечь тяжелые последствия для граждан страны, мы, представители белорусской общественности, обращаемся к своим соотечественникам, органам государственной власти, а также мировому сообществу, предпринять все меры по недопущению узурпации власти в Республике Беларусь, соблюдению должностными лицами Республики Беларусь норм отечественного и международного права.

А.П.ВОЙТОВИЧ
председатель Совета Республики
Национального собрания (2000—2003 гг.),
академик Национальной академии наук Беларуси.

По поручению Оргкомитета гражданской инициативы
"За справедливые выборы"

Вінцук ВЯЧОРКА:

«Нарані мае глыбока ў тутэйшай мяне адсюль, з Беларусі»

Шчырая размова са старшынёй Партыі БНФ
Вінцуком ВЯЧОРКАМ.

— 3 чым Партыя БНФ у гэтай дзізайне да народу?

— Мы жывем тымі самімі бузвэннымі праблемамі, што і ўсе людзі. Ведаем, як вырашаць тыя праблемы. Спецыялісты Партыі БНФ — юрысты, эканамісты, міжнароднікі — распрацавалі праграму "Еўрапейскі дом для Беларусі", канчатковая мэта якой — уваход Беларусі ў Еўрапейскі Саюз.

Але мы сумленна папярэджваем: пакуль будзе самаўладдзе аднаго чалавека, выканае любую праграму аздараўлення эканомікі, аднаўлення міжнароднага аўтарытэту Беларусі, выправіць адукацыйна-культурны крызіс немагчыма.

Наша думка супадае з меркаваннем абсалютнай большасці народу. Таму выбары — выбарамі (эрэты, гэты спектакль павінен быць іншым), але галоўнае сказаць: "Не" пажаўшаму часова трымаюцца высокія цэны на расійскіх энэргаснабцы на ўсёсвечны рынку, што дае пэўны "навар" нашай прыватнай да расійскай гаспадарыні. Але гэты перыяд непэзбежна скончыцца і што тады?

— Наколькі, на Вашую думку, у нашай краіне стабільная сітуацыя — эканамічная, грамадская, палітычная? Ці стабільная беларуская незалежная дзяржава? Ці стабільна пачуваюць сябе людзі?

— Праз рэфэрэндум нішчыцца механізм законнай змены ўлады. Канчаткова замацоўваецца сістэма ўлады, завязаная на чалавечым фактары. Гэта несправядліва, неадэкватна, неэўрапейская сістэма.

Нядаўна прафесар Латыпаў, абараняючы ў тэлевітэраў АНТ гэтую сістэму, між іншым прамаўляў заўвагу: "Судзіцца з гэтай думкай, што электарат БНФ можа і падтрымаць Лукашэнку, бо той... абараніў незалежнасць Беларусі! Гэта гаворыцца пра чалавека, які за дзесяць гадоў працаваў усе, каб намерта прывесці нашу эканоміку, абарону, культурна-інфармацыйную прастору да Расіі і адмежавана ад Еўропы. Пра кіраўніка дзяржавы, які бацьчыне не еўрапейскай краінай і старажытнымі культурнымі традыцыямі, але асцяжым (працягваючы ўзорна-паказальным) расійска-савецкай імперыі. Пра таго, хто безупынна зневажае беларускую мову і знішчае асновы яе пэўна-эцнага функцыянавання (прыклад — Гуманітарнага ліцэя). Такую палітыку інакш, як знішчэннем будучыні незалежнай Беларусі назваць нельга."

Нельга назваць стабільнай нашу эканамічную сітуацыю, бо 42% прадпрыемстваў страцілі. Радасныя рэзынт пры рост эканомікі вынікаюць з аднаго часова трымаюцца высокія цэны на расійскіх энэргаснабцы на ўсёсвечны рынку, што дае пэўны "навар" нашай прыватнай да расійскай гаспадарыні. Але гэты перыяд непэзбежна скончыцца і што тады?

— Усім выбаршчыкам можна ўмоўна падзяліць на групы. Першая — палітычна актыўныя. Бацькушы на сям'і, пачуваючы беларускую мову і даўдзільны прамаўляў, у адказ на гэтыя высказванні яны ні на што не скарыжыліся, выказваючы падтрымку, часам прамаўляючы дапамогу ў інфармаванні і назіранні. Прыхільныя палітыцы Лукашэнка, якія акрытыкавалі пра гэта, падыходзілі адзінаццаці.

Есць людзі, якія прыходзілі з канкрэтнымі праблемамі. Напрыклад, жанчына разам з суседзямі запатрабавала ад ЖЭСа зрабіць паказанні лічбынкаў даступнымі жыхарам, і цяпер гэтыя дамы плацяць і цэпаўна-энергію на 30% менш, чым суседзі. Людзі згуртаваліся, даваліся пра свае правы, дабіліся рэалізацыі гэтых правоў і выйгралі матэрыялы. Гэта ёсць канкрэты прыклад самаарганізацыі людзей, калі ажыццэўленне сваіх грамадзянскіх пратэстаў прывядае да паліпашэння матэрыяльнага дабрабыту.

Самая вялікая група жака: мы за перамены, мы так і прагаласуем, але нашы галасы палітасу неумелены. Называючы трыкожны стан, калі большасць сасцела для перамен, але перакананая,

шэнку, бо той... абараніў незалежнасць Беларусі! Гэта гаворыцца пра чалавека, які за дзесяць гадоў працаваў усе, каб намерта прывесці нашу эканоміку, абарону, культурна-інфармацыйную прастору да Расіі і адмежавана ад Еўропы. Пра кіраўніка дзяржавы, які бацьчыне не еўрапейскай краінай і старажытнымі культурнымі традыцыямі, але асцяжым (працягваючы ўзорна-паказальным) расійска-савецкай імперыі. Пра таго, хто безупынна зневажае беларускую мову і знішчае асновы яе пэўна-эцнага функцыянавання (прыклад — Гуманітарнага ліцэя). Такую палітыку інакш, як знішчэннем будучыні незалежнай Беларусі назваць нельга."

Нельга назваць стабільнай нашу эканамічную сітуацыю, бо 42% прадпрыемстваў страцілі. Радасныя рэзынт пры рост эканомікі вынікаюць з аднаго часова трымаюцца высокія цэны на расійскіх энэргаснабцы на ўсёсвечны рынку, што дае пэўны "навар" нашай прыватнай да расійскай гаспадарыні. Але гэты перыяд непэзбежна скончыцца і што тады?

— Усім выбаршчыкам можна ўмоўна падзяліць на групы. Першая — палітычна актыўныя. Бацькушы на сям'і, пачуваючы беларускую мову і даўдзільны прамаўляў, у адказ на гэтыя высказванні яны ні на што не скарыжыліся, выказваючы падтрымку, часам прамаўляючы дапамогу ў інфармаванні і назіранні. Прыхільныя палітыцы Лукашэнка, якія акрытыкавалі пра гэта, падыходзілі адзінаццаці.

Есць людзі, якія прыходзілі з канкрэтнымі праблемамі. Напрыклад, жанчына разам з суседзямі запатрабавала ад ЖЭСа зрабіць паказанні лічбынкаў даступнымі жыхарам, і цяпер гэтыя дамы плацяць і цэпаўна-энергію на 30% менш, чым суседзі. Людзі згуртаваліся, даваліся пра свае правы, дабіліся рэалізацыі гэтых правоў і выйгралі матэрыялы. Гэта ёсць канкрэты прыклад самаарганізацыі людзей, калі ажыццэўленне сваіх грамадзянскіх пратэстаў прывядае да паліпашэння матэрыяльнага дабрабыту.

Самая вялікая група жака: мы за перамены, мы так і прагаласуем, але нашы галасы палітасу неумелены. Называючы трыкожны стан, калі большасць сасцела для перамен, але перакананая,

шэнку, бо той... абараніў незалежнасць Беларусі! Гэта гаворыцца пра чалавека, які за дзесяць гадоў працаваў усе, каб намерта прывесці нашу эканоміку, абарону, культурна-інфармацыйную прастору да Расіі і адмежавана ад Еўропы. Пра кіраўніка дзяржавы, які бацьчыне не еўрапейскай краінай і старажытнымі культурнымі традыцыямі, але асцяжым (працягваючы ўзорна-паказальным) расійска-савецкай імперыі. Пра таго, хто безупынна зневажае беларускую мову і знішчае асновы яе пэўна-эцнага функцыянавання (прыклад — Гуманітарнага ліцэя). Такую палітыку інакш, як знішчэннем будучыні незалежнай Беларусі назваць нельга."

Нельга назваць стабільнай нашу эканамічную сітуацыю, бо 42% прадпрыемстваў страцілі. Радасныя рэзынт пры рост эканомікі вынікаюць з аднаго часова трымаюцца высокія цэны на расійскіх энэргаснабцы на ўсёсвечны рынку, што дае пэўны "навар" нашай прыватнай да расійскай гаспадарыні. Але гэты перыяд непэзбежна скончыцца і што тады?

— Усім выбаршчыкам можна ўмоўна падзяліць на групы. Першая — палітычна актыўныя. Бацькушы на сям'і, пачуваючы беларускую мову і даўдзільны прамаўляў, у адказ на гэтыя высказванні яны ні на што не скарыжыліся, выказваючы падтрымку, часам прамаўляючы дапамогу ў інфармаванні і назіранні. Прыхільныя палітыцы Лукашэнка, якія акрытыкавалі пра гэта, падыходзілі адзінаццаці.

Есць людзі, якія прыходзілі з канкрэтнымі праблемамі. Напрыклад, жанчына разам з суседзямі запатрабавала ад ЖЭСа зрабіць паказанні лічбынкаў даступнымі жыхарам, і цяпер гэтыя дамы плацяць і цэпаўна-энергію на 30% менш, чым суседзі. Людзі згуртаваліся, даваліся пра свае правы, дабіліся рэалізацыі гэтых правоў і выйгралі матэрыялы. Гэта ёсць канкрэты прыклад самаарганізацыі людзей, калі ажыццэўленне сваіх грамадзянскіх пратэстаў прывядае да паліпашэння матэрыяльнага дабрабыту.

Самая вялікая група жака: мы за перамены, мы так і прагаласуем, але нашы галасы палітасу неумелены. Называючы трыкожны стан, калі большасць сасцела для перамен, але перакананая,

шэнку, бо той... абараніў незалежнасць Беларусі! Гэта гаворыцца пра чалавека, які за дзесяць гадоў працаваў усе, каб намерта прывесці нашу эканоміку, абарону, культурна-інфармацыйную прастору да Расіі і адмежавана ад Еўропы. Пра кіраўніка дзяржавы, які бацьчыне не еўрапейскай краінай і старажытнымі культурнымі традыцыямі, але асцяжым (працягваючы ўзорна-паказальным) расійска-савецкай імперыі. Пра таго, хто безупынна зневажае беларускую мову і знішчае асновы яе пэўна-эцнага функцыянавання (прыклад — Гуманітарнага ліцэя). Такую палітыку інакш, як знішчэннем будучыні незалежнай Беларусі назваць нельга."

Нельга назваць стабільнай нашу эканамічную сітуацыю, бо 42% прадпрыемстваў страцілі. Радасныя рэзынт пры рост эканомікі вынікаюць з аднаго часова трымаюцца высокія цэны на расійскіх энэргаснабцы на ўсёсвечны рынку, што дае пэўны "навар" нашай прыватнай да расійскай гаспадарыні. Але гэты перыяд непэзбежна скончыцца і што тады?

— Усім выбаршчыкам можна ўмоўна падзяліць на групы. Першая — палітычна актыўныя. Бацькушы на сям'і, пачуваючы беларускую мову і даўдзільны прамаўляў, у адказ на гэтыя высказванні яны ні на што не скарыжыліся, выказваючы падтрымку, часам прамаўляючы дапамогу ў інфармаванні і назіранні. Прыхільныя палітыцы Лукашэнка, якія акрытыкавалі пра гэта, падыходзілі адзінаццаці.

Есць людзі, якія прыходзілі з канкрэтнымі праблемамі. Напрыклад, жанчына разам з суседзямі запатрабавала ад ЖЭСа зрабіць паказанні лічбынкаў даступнымі жыхарам, і цяпер гэтыя дамы плацяць і цэпаўна-энергію на 30% менш, чым суседзі. Людзі згуртаваліся, даваліся пра свае правы, дабіліся рэалізацыі гэтых правоў і выйгралі матэрыялы. Гэта ёсць канкрэты прыклад самаарганізацыі людзей, калі ажыццэўленне сваіх грамадзянскіх пратэстаў прывядае да паліпашэння матэрыяльнага дабрабыту.

Самая вялікая група жака: мы за перамены, мы так і прагаласуем, але нашы галасы палітасу неумелены. Называючы трыкожны стан, калі большасць сасцела для перамен, але перакананая,

шэнку, бо той... абараніў незалежнасць Беларусі! Гэта гаворыцца пра чалавека, які за дзесяць гадоў працаваў усе, каб намерта прывесці нашу эканоміку, абарону, культурна-інфармацыйную прастору да Расіі і адмежавана ад Еўропы. Пра кіраўніка дзяржавы, які бацьчыне не еўрапейскай краінай і старажытнымі культурнымі традыцыямі, але асцяжым (працягваючы ўзорна-паказальным) расійска-савецкай імперыі. Пра таго, хто безупынна зневажае беларускую мову і знішчае асновы яе пэўна-эцнага функцыянавання (прыклад — Гуманітарнага ліцэя). Такую палітыку інакш, як знішчэннем будучыні незалежнай Беларусі назваць нельга."

Нельга назваць стабільнай нашу эканамічную сітуацыю, бо 42% прадпрыемстваў страцілі. Радасныя рэзынт пры рост эканомікі вынікаюць з аднаго часова трымаюцца высокія цэны на расійскіх энэргаснабцы на ўсёсвечны рынку, што дае пэўны "навар" нашай прыватнай да расійскай гаспадарыні. Але гэты перыяд непэзбежна скончыцца і што тады?

— Усім выбаршчыкам можна ўмоўна падзяліць на групы. Першая — палітычна актыўныя. Бацькушы на сям'і, пачуваючы беларускую мову і даўдзільны прамаўляў, у адказ на гэтыя высказванні яны ні на што не скарыжыліся, выказваючы падтрымку, часам прамаўляючы дапамогу ў інфармаванні і назіранні. Прыхільныя палітыцы Лукашэнка, якія акрытыкавалі пра гэта, падыходзілі адзінаццаці.

Есць людзі, якія прыходзілі з канкрэтнымі праблемамі. Напрыклад, жанчына разам з суседзямі запатрабавала ад ЖЭСа зрабіць паказанні лічбынкаў даступнымі жыхарам, і цяпер гэтыя дамы плацяць і цэпаўна-энергію на 30% менш, чым суседзі. Людзі згуртаваліся, даваліся пра свае правы, дабіліся рэалізацыі гэтых правоў і выйгралі матэрыялы. Гэта ёсць канкрэты прыклад самаарганізацыі людзей, калі ажыццэўленне сваіх грамадзянскіх пратэстаў прывядае да паліпашэння матэрыяльнага дабрабыту.

Самая вялікая група жака: мы за перамены, мы так і прагаласуем, але нашы галасы палітасу неумелены. Называючы трыкожны стан, калі большасць сасцела для перамен, але перакананая,

шэнку, бо той... абараніў незалежнасць Беларусі! Гэта гаворыцца пра чалавека, які за дзесяць гадоў працаваў усе, каб намерта прывесці нашу эканоміку, абарону, культурна-інфармацыйную прастору да Расіі і адмежавана ад Еўропы. Пра кіраўніка дзяржавы, які бацьчыне не еўрапейскай краінай і старажытнымі культурнымі традыцыямі, але асцяжым (працягваючы ўзорна-паказальным) расійска-савецкай імперыі. Пра таго, хто безупынна зневажае беларускую мову і знішчае асновы яе пэўна-эцнага функцыянавання (прыклад — Гуманітарнага ліцэя). Такую палітыку інакш, як знішчэннем будучыні незалежнай Беларусі назваць нельга."

Нельга назваць стабільнай нашу эканамічную сітуацыю, бо 42% прадпрыемстваў страцілі. Радасныя рэзынт пры рост эканомікі вынікаюць з аднаго часова трымаюцца высокія цэны на расійскіх энэргаснабцы на ўсёсвечны рынку, што дае пэўны "навар" нашай прыватнай да расійскай гаспадарыні. Але гэты перыяд непэзбежна скончыцца і што тады?

— Усім выбаршчыкам можна ўмоўна падзяліць на групы. Першая — палітычна актыўныя. Бацькушы на сям'і, пачуваючы беларускую мову і даўдзільны прамаўляў, у адказ на гэтыя высказванні яны ні на што не скарыжыліся, выказваючы падтрымку, часам прамаўляючы дапамогу ў інфармаванні і назіранні. Прыхільныя палітыцы Лукашэнка, якія акрытыкавалі пра гэта, падыходзілі адзінаццаці.

Есць людзі, якія прыходзілі з канкрэтнымі праблемамі. Напрыклад, жанчына разам з суседзямі запатрабавала ад ЖЭСа зрабіць паказанні лічбынкаў даступнымі жыхарам, і цяпер гэтыя дамы плацяць і цэпаўна-энергію на 30% менш, чым суседзі. Людзі згуртаваліся, даваліся пра свае правы, дабіліся рэалізацыі гэтых правоў і выйгралі матэрыялы. Гэта ёсць канкрэты прыклад самаарганізацыі людзей, калі ажыццэўленне сваіх грамадзянскіх пратэстаў прывядае да паліпашэння матэрыяльнага дабрабыту.

Самая вялікая група жака: мы за перамены, мы так і прагаласуем, але нашы галасы палітасу неумелены. Называючы трыкожны стан, калі большасць сасцела для перамен, але перакананая,

шэнку, бо той... абараніў незалежнасць Беларусі! Гэта гаворыцца пра чалавека, які за дзесяць гадоў працаваў усе, каб намерта прывесці нашу эканоміку, абарону, культурна-інфармацыйную прастору да Расіі і адмежавана ад Еўропы. Пра кіраўніка дзяржавы, які бацьчыне не еўрапейскай краінай і старажытнымі культурнымі традыцыямі, але асцяжым (працягваючы ўзорна-паказальным) расійска-савецкай імперыі. Пра таго, хто безупынна зневажае беларускую мову і знішчае асновы яе пэўна-эцнага функцыянавання (прыклад — Гуманітарнага ліцэя). Такую палітыку інакш, як знішчэннем будучыні незалежнай Беларусі назваць нельга."

Нельга назваць стабільнай нашу эканамічную сітуацыю, бо 42% прадпрыемстваў страцілі. Радасныя рэзынт пры рост эканомікі вынікаюць з аднаго часова трымаюцца высокія цэны на расійскіх энэргаснабцы на ўсёсвечны рынку, што дае пэўны "навар" нашай прыватнай да расійскай гаспадарыні. Але гэты перыяд непэзбежна скончыцца і што тады?

— Усім выбаршчыкам можна ўмоўна падзяліць на групы. Першая — палітычна актыўныя. Бацькушы на сям'і, пачуваючы беларускую мову і даўдзільны прамаўляў, у адказ на гэтыя высказванні яны ні на што не скарыжыліся, выказваючы падтрымку, часам прамаўляючы дапамогу ў інфармаванні і назіранні. Прыхільныя палітыцы Лукашэнка, якія акрытыкавалі пра гэта, падыходзілі адзінаццаці.

Есць людзі, якія прыходзілі з канкрэтнымі праблемамі. Напрыклад, жанчына разам з суседзямі запатрабавала ад ЖЭСа зрабіць паказанні лічбынкаў даступнымі жыхарам, і цяпер гэтыя дамы плацяць і цэпаўна-энергію на 30% менш, чым суседзі. Людзі згуртаваліся, даваліся пра свае правы, дабіліся рэалізацыі гэтых правоў і выйгралі матэрыялы. Гэта ёсць канкрэты прыклад самаарганізацыі людзей, калі ажыццэўленне сваіх грамадзянскіх пратэстаў прывядае да паліпашэння матэрыяльнага дабрабыту.

Самая вялікая група жака: мы за перамены, мы так і прагаласуем, але нашы галасы палітасу неумелены. Называючы трыкожны стан, калі большасць сасцела для перамен, але перакананая,

шэнку, бо той... абараніў незалежнасць Беларусі! Гэта гаворыцца пра чалавека, які за дзесяць гадоў працаваў усе, каб намерта прывесці нашу эканоміку, абарону, культурна-інфармацыйную прастору да Расіі і адмежавана ад Еўропы. Пра кіраўніка дзяржавы, які бацьчыне не еўрапейскай краінай і старажытнымі культурнымі традыцыямі, але асцяжым (працягваючы ўзорна-паказальным) расійска-савецкай імперыі. Пра таго, хто безупынна зневажае беларускую мову і знішчае асновы яе пэўна-эцнага функцыянавання (прыклад — Гуманітарнага ліцэя). Такую палітыку інакш, як знішчэннем будучыні незалежнай Беларусі назваць нельга."

Нельга назваць стабільнай нашу эканамічную сітуацыю, бо 42% прадпрыемстваў страцілі. Радасныя рэзынт пры рост эканомікі вынікаюць з аднаго часова трымаюцца высокія цэны на расійскіх энэргаснабцы на ўсёсвечны рынку, што дае пэўны "навар" нашай прыватнай да расійскай гаспадарыні. Але гэты перыяд непэзбежна скончыцца і што тады?

— Усім выбаршчыкам можна ўмоўна падзяліць на групы. Першая — палітычна актыўныя. Бацькушы на сям'і, пачуваючы беларускую мову і даўдзільны прамаўляў, у адказ на гэтыя высказванні яны ні на што не скарыжыліся, выказваючы падтрымку, часам прамаўляючы дапамогу ў інфармаванні і назіранні. Прыхільныя палітыцы Лукашэнка, якія акрытыкавалі пра гэта, падыходзілі адзінаццаці.

Есць людзі, якія прыходзілі з канкрэтнымі праблемамі. Напрыклад, жанчына разам з суседзямі запатрабавала ад ЖЭСа зрабіць паказанні лічбынкаў даступнымі жыхарам, і цяпер гэтыя дамы плацяць і цэпаўна-энергію на 30% менш, чым суседзі. Людзі згуртаваліся, даваліся пра свае правы, дабіліся рэалізацыі гэтых правоў і выйгралі матэрыялы. Гэта ёсць канкрэты прыклад самаарганізацыі людзей, калі ажыццэўленне сваіх грамадзянскіх пратэстаў прывядае да паліпашэння матэрыяльнага дабрабыту.

Самая вялікая група жака: мы за перамены, мы так і прагаласуем, але нашы галасы палітасу неумелены. Называючы трыкожны стан, калі большасць сасцела для перамен, але перакананая,

шэнку, бо той... абараніў незалежнасць Беларусі! Гэта гаворыцца пра чалавека, які за дзесяць гадоў працаваў усе, каб намерта прывесці нашу эканоміку, абарону, культурна-інфармацыйную прастору да Расіі і адмежавана ад Еўропы. Пра кіраўніка дзяржавы, які бацьчыне не еўрапейскай краінай і старажытнымі культурнымі традыцыямі, але асцяжым (працягваючы ўзорна-паказальным) расійска-савецкай імперыі. Пра таго, хто безупынна зневажае беларускую мову і знішчае асновы яе пэўна-эцнага функцыянавання (прыклад — Гуманітарнага ліцэя). Такую палітыку інакш, як знішчэннем будучыні незалежнай Беларусі назваць нельга."

Нельга назваць стабільнай нашу эканамічную сітуацыю, бо 42% прадпрыемстваў страцілі. Радасныя рэзынт пры рост эканомікі вынікаюць з аднаго часова трымаюцца высокія цэны на расійскіх энэргаснабцы на ўсёсвечны рынку, што дае пэўны "навар" нашай прыватнай да расійскай гаспадарыні. Але гэты перыяд непэзбежна скончыцца і што тады?

— Усім выбаршчыкам можна ўмоўна падзяліць на групы. Першая — палітычна актыўныя. Бацькушы на сям'і, пачуваючы беларускую мову і даўдзільны прамаўляў, у адказ на гэтыя высказванні яны ні на што не скарыжыліся, выказваючы падтрымку, часам прамаўляючы дапамогу ў інфармаванні і назіранні. Прыхільныя палітыцы Лукашэнка, якія акрытыкавалі пра гэта, падыходзілі адзінаццаці.

Есць людзі, якія прыходзілі з канкрэтнымі праблемамі. Напрыклад, жанчына разам з суседзямі запатрабавала ад ЖЭСа зрабіць паказанні лічбынкаў даступнымі жыхарам, і цяпер гэтыя дамы плацяць і цэпаўна-энергію на 30% менш, чым суседзі. Людзі згуртаваліся, даваліся пра свае правы, дабіліся рэалізацыі гэтых правоў і выйгралі матэрыялы. Гэта ёсць канкрэты прыклад самаарганізацыі

Зямлі, і ніякая віхура не выдзьме...»

гарэлым перагарам, калі людзі аздобленыя беднасцю і жыццёвымі паразамі, гэта альбо прыхільнікі Лукашэнкі, альбо расчараваныя ва ўсім і ўсіх марціналы.

Іяцэ. Натуральна, я ўсюды і заўсёды гавару па-беларуску (выключэнне з іншаземцамі). Ні хадзячы па кватэрах, ні ў пікетах я не меў з гэтай нагоды праблемы пераўтварэння. Няма такой праблемы ў Беларусі, чужы, «паці-тэхналогія»? Мы сталі пад бел-чырвона-белым сцягам калі ўніверсітэты «Паўночны» ў раёне «Зялёны Луг», сабралі ладны тлум людзей, гаварылі пра рэфэрэндум, эканоміку, пенсіі. Падышла жанчына, кажа: «Вы себе вядзеце. Мы разгаворываемся з людзьмі на розных мовах у прамым сэнсе». Я нават не паспеў раскрыць рот, бо самыя розныя людзі наокол мяне наўхалілі аспі-рэзлі: так, гаворым па-руску, бо такая была і ёсць палітыка дзяржавы, але беларуская — наша родная мова, мы яе любім і паважам тых, хто на ёй гаворыць.

Калі мы разумна і прафесійна пачнем вяртаць прастыя беларускія мовы з садоўка, са школы, з падтрымкі дзяржавы беларус-камоўнай прэсы, то ніякіх канфліктаў на гэтай глебе як не будзе, так і не будзе. Сёння ж моўныя канфлікты правакучаюцца рознымі палітыкамі.

— Вядома, што вы падтрымліваеце грамадскую ініцыятыву «Піццэа плюс». У яе ўваходзяць саборы розных партый і беспартыйныя грамадзяне, якія падтрымліваюць палітыку «Піццэа крокаў да лепшага жыцця». А вось ці рэальна кансальдзіраваць Партыю БНФ з КПЛ БНФ?

— Няма такіх рэчаў, наокол якіх алкацкія грамадзяне краіны не маглі б дамовіцца, калі яны думалі пра дабро краіны. Кам-праміс можна знайсці пры ўмове адкрытага і сумленнага абгаворвання нават спрэчных праблем. Мы ўсе жывем на гэтай зямлі, не

цямнальна-незалежніцкіх сіл. Думаю, мы здолелі зрабіць паварот да будучыні. Мы павервалі, што Партыя БНФ — рэальная палітычная структура.

Цяпер, падчас выбарчай кампаніі, адбываюцца вельмі важныя працэсы. Людзі ў кожным кутку Беларусі, якія падзяляюць незалежніцкі і дэмакратычны ідэал, атаясамляюцца іх з Партыяй БНФ і яе мясцовымі прадстаўнікамі як сваімі лакальнымі лідэрамі. Без гэтага палітычнай арганізацыі не можа існаваць. Аднак факсмы і газетныя звароты палітычнай сілы не можа жыць у прыкрытці. Гэта талды проста меркаванні аднаго асобна ўзятага філосафа. На жаль, спадар Пазыняк абраў канфрантацыйную танальнасць пераконвання людзей у сваёй рацыі, што, на маю думку, тупіковы шлях. Жыццё ў эміграцыі, цяжка адчуць эмацыйна і сацыяльныя настроі людзей. Беларусь мяняецца штодзёна. Па-другое, калі дабша пра адзінства нацыянальна-дэмакратычных сіл, праба вешці дэмакратыі, што падзяляе каштоўнасці незалежнасці Беларусі, а спадар Пазыняк, на жаль, змяшчае абразы ўсіх тых, хто не з ім. І гэта ёсць прычына нашага адрознення: мы працягваем руху; спадар Пазыняк, наадварот, руху хавае ў кішэні.

— Як вы натлумачыце тое, што ўлады зарэгістравалі доўгі шмат дэмакратычных кандыдатаў?

— Пачну з таго, што не зарэгістравалі нашых моцных і перспектывных дэпутатаў мясцовых саветаў Сяргея Антэвскага з Гродна, Аляксандра Агеева з Магілёва, Івана Шуга са Слоніма. Іяцэ шэраг рэальных кандыдатаў прымулі адмовіцца ад бала-тавання (яе называюць імянамі: людзі асерагаюцца за сваё блізкае, калег, сваю працу).

Нестыкоўка раішэнняў акруговых і Цэнтральнай выбарчай камісіі, мітусня афіцыйных СМІ

збіраюцца яе пакідаць, чэра-пачэра сілы з народнай падтрымкай. Мы пайшлі на ўдзел у выбарчай кампаніі, выдатна разумеючы, што паянне «выбары» ў міжнароднай практыцы мае зусім іншае значэнне. Наша мэта — абатэрыцца на рэальную падтрымку большасці, стаць лідэрамі грамадства. Супраць Лукашэнкі большасць народа: гэта бясспрэчна. Але яна не ведае, што ёсць пазітыўная альтэрнатыва, што Партыя БНФ сур'ёзна абнаўленая, не ведае, якія ў нас праграмы, не ведае, што дэмакратычныя сілы згуртаваліся вакол платформы «Піццэа крокаў да лепшага жыцця». Стаўшы лідэрамі думкі, мы зробім прарыв у грамадскай свядомасці, а гэта вельмі важны фактар.

Раскажыце пра Вашую працу, Валянцін Карнін.

— Часопіс «Спадчына», дзе я працую намеснікам галоўнага рэдактара, — першы «тоўсты» часопіс, які выйшаў у пачатку 90-х гадоў з-пад дзяржаўнай апекі. Ганаруся тым, што «Спадчына» выжыла ў вельмі неспрыяльных умовах для незалежнага выдання: наогул і для беларускамоўных культурна-адукацыйных перыядыкаў у прыватнасці, сабрала вакол сябе знаных і таленавітых аўтараў. Працягвае выхад і да гэтых перададзёнаў: у 2003 годзе выйшаў толькі адзін нумар «Спадчыны», але сёлета часопіс, які папулярны ў нашай гісторыі, амаль вярнуўся да нармальнага рытму выхаду.

— Вельмі сваіх прадкаў да пятага калена. Усе прастойныя людзі. Больш далёкія продкі — сяляне, святары, рамеснікі. Дзед сваімі рукамі, разам з дзецімі, расчысціў і ўпарадкаваў купленыя шчэжым мадэлем надзеі зямлі на Марцінішкіх ба-лах у Століншчыне (але прыйшла савецкая ўлада і забрала яго пад гіганцкі вайсковы палігон). Башка вывучыцца, стаў вучоным-эканамістам. Яны з маёй маці-настаўніцы працавалі ў Брэсце, дзе нарадзіўся я. Так што краіні мае глыбока ў тутаішай зямлі, і ніякая віхура мяне адсюль, з Беларусі, не выдзьме.

Пытанні задавала Алена СВЕРЖАНЬ.

ПРЭЗЫТАЦЫЯ

Непакой

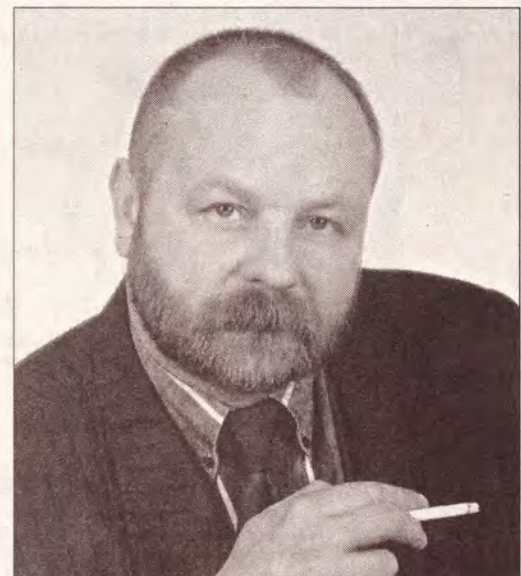
Біццё нераўнадушнага сэрца чуецца ў паэтычных радках Павала Зьмітрука. Ён упэўнены: толькі гранічная шчырасць, эмацыйнае ўзрушэнне даюць права брацца за пера. Крыніца ягонага натхнення — Айчына, прыязнасць, каханне. І — непакой за лёс усяго, што дорага, без чаго немагчыма жыць.

У хуткім часе выйдзе ў свет кніга вершаў паэта, якая мае назву «Хінжа». А праз прапануем увазе чытачкі некалькі яеных твораў.

Павал ЗЬМІТРУК

Дождж

У Айчыне сёння дождж — як назаўсёды, Як быццам Госпад ужо даў заліць За нешта незалежную прыроду, Якую гэтак сабіла стварыць.

Заліць неадкаласіць чалавекаў, Што заізраціць і страхам жыццё, Не бачыць ні гаротніцтва калекаў, Ні вечнай харасценнасці жанчын, —

Такі народ мы — любаму дракмы, Мы будзем жыць, хай хоць пад сэрцам нож. Дзе з нябёсаў, як з іранічных жываў. У Айчыне сёння дождж, Надо-о-оўе дождж?

Народ

Ён выжыў, дзе не ўмерлі немагчыма, І не сямтэй, дзе нельга не згадзіць, Адна ў яго, нібы душа, — Айчына, Такая ж неміручая, як смерць.

Такая ж непазбежная, як Слова, Што, каб параніць, выбера свой час... І мой народ не выражаўся Мовай — Яна, часамі, пакідае нас.

Пакіне, ды ўсё роўна, быццам косць, Праз дождж, праз сніг, а горла не міне, Яна, як Бог, які ўсё роўна ёсць, Усё роўна — верны ты ў Яго ці не...

А на бамбі прызначы і прызнач, Што не заўсёды Народам мусіць завацца... А як няма нам сілы будаваць, Адкуль жа столькі сілаў — пакарацца?

Каханне

...І няма ў мяне дня — толькі ноч, Дзе тэпін я і болей нікога, Як блукаю каля існай дарогі: Не пабудзіць, не здарыць і не збоч. І няма ў мяне дня — толькі ноч.

Толькі там ты пачуеся — хто ты, Кім ты будз і навошта ты будз, І пад нідай вярбо самоты Ляжа цень найспасольнай журбы.

Найадзім у свеце адданнем, Цыжм хоць спажываў у дарогах, Будзе толькі — як зведз — Каханне. Больш нічога...

На мяжы

На мяжы наваліцца, якая Як заўчасна дыхае смерць, Я падбіла птаха шукана, Што стаіцца балюча ляцель.

Я шукана... бяда... гару... Мне б дайсці... І знайсці, каб паспець Напаўмерную неспы, якую Без мяне нікому не пера.

...Гэты птах — ён адно не кане, Бо бязмясна чакае мяне, — Каб ажыць, каб узлечце, каб дзець На мяжы наваліцца, якая...

Сёння

І прыйшла і ты, хто тут вырас, — Адзіны рок для ўсіх, адзіны лёс. Як чарадзе — адзіны вяснік, І з неба дождж — на ўсіх, і траў у рост...

Для ўсіх зямля спагадна такая, Прымі наідаксам вечае сраку... На ёй нішто ўжо Бога не шукае, — Набоіста Бог, як верні пастух...

Самі!

Жывеш не вечна, чалавек, Перажыві ж у момант век! Максім Багдановіч

...А не дайсі і выжыць век, — Хай крые Божа... Спажыві сцяжыну чалавек. Да раздарожжа. Груган пракрумаць: «Гэта — крох Наішчасіне сёння; А гэта — ў ішчасіе, але збоч...» Там далі праданне... І міг жыцця — як сніг жыцця, Як крык з нябёсаў, У дарожным каліне праце, І кропка лёсу.

І даве рукі, дадзеныя сімла Не ўзнятых крылаў, На дзве дарогі леглі ў пыл, І стаў пылам. І не спаробаванай надзеі Задушны хмары, Паўстаў ён тварам ад людзей, Каманым тварам.

А ў твар яму — пыл дзвюх дарог, І сямтэй зрудзі. Чаму ён іх абраць не змог, — Не знаючы людзі. Хадок надзеі, мох кране — І моўчкі камені: «Па гэтай — смерць, на гэтай — не. А далі — вы самі...»

ЧТО ПРОИСХОДИТ В МИРЕ

Нищета в бывшем СССР

Детский фонд ООН ЮНИСЕФ заявил, что миллионы детей в Восточной Европе и Средней Азии живут в нищете. В докладе, подготовленном исследовательским центром ЮНИСЕФ, говорится, что основные показатели благосостояния детей остаются на прежнем низком уровне, несмотря на рост экономики в этих регионах. Среди этих показателей — детская смертность и количество детей в детских домах и приютах.

В докладе ЮНИСЕФ приводятся данные о жизни детей в 27 странах Восточной Европы и Средней Азии. В некоторых из них, по сведениям авторов доклада, растёт число детей, не посещающих школы. В девяти из этих стран 14 миллионов детей из 44 живут за чертой бедности. Многие из этих детей страдают от недоедания. Уровень смертности среди детей младше пяти лет в лучшем случае не повышается, а в некоторых странах реально растёт. Не падает и число детей, содержащихся в приютах. По данным ЮНИСЕФ, многие из них стали инвалидами в результате долгого отсутствия медицинского ухода.

Солдатские матери призывают к переговорам в Чечне

Союз комитетов солдатских матерей России предложил провести прямые переговоры с лидерами чеченских сепаратистов, чтобы положить конец войне в республике.

Обращение адресовано «командирам чеченских вооружённых формирований» и подписано тремя членами Координационного совета СКММ Валентиной Мельниковой, Марией Федуловой и Натальей Жуковой. «Мы знаем страшную цену десятилетия вооружённого насилия в Чечне. Это — огромные и невосполнимые потери чеченского народа: сотни тысяч убитых, пропавших без вести, беженцев, руины на месте городов и сёл. Это — гибель тысяч наших сыновей — солдат и офицеров. Это — сотни невинных жертв террора», — говорится в обращении. Солдатские матери говорят, что целое поколение молодых чеченцев и российских солдат исключено опытом насилия и произвола.

Однако российский президент Владимир Путин отказывается вести переговоры с теми, кого он называет террористами. Новый избранный президент чеченской республики Алу Алханов также отказался от переговоров с бывшим президентом Чечни и одним из лидеров сепаратистов Асланом Масхадовым, и призвал его извиниться перед своим народом и покинуть республику или сдаться российским властям.

Microsoft залатала старые версии

Microsoft выпустила 10 новых исправлений для своих продуктов, сообщается в пресс-релизе корпорации. Семь из них устраняют критические дефекты, представляющие наибольшую опасность для пользователей. Неодорожки в программах позволяли злоумышленникам получить доступ к компьютеру пользователя. Скачать обновления можно на сайте Microsoft.

Хирурги восстановили лицо пациента

Хирурги провели, как утверждается, первую полную реконструкцию лица с применением цельного куска кожи. Как заявили медики на конференции американского Общества пластической хирургии, они использовали часть кожи со спины пациента, получившего тяжелые ожоги. Британские эксперты утверждают, что новая технология дает надежды другим пациентам с сильными ожогами.

Команда хирургов больницы Хируро в Токкио осуществила операцию 54-летнему мужчине с ожогами от загоревшегося бензина, серьезно повредившим его лицо, шею, грудь и руки. Вначале ему наложили несколько небольших кусочков кожи, чтобы закрыть раны, и сделали трахеостомию, чтобы он мог дышать. Однако он частично потерял свой нос, и его уши сильно пострадали. В ходе эксперимента врачи «растянули» кожу на спине пациента с применением растягивающей ткани — специальный силиконовый пузырь, помещаемый под кожу и наполняемый солевой водой, который заставляет кожу растягиваться и расти. Так кожа росла шесть месяцев, и у нее были свои собственные пути снабжения кровью.

Как «обезьяны и клоуны» ограбили фирму

Бразильская полиция охотится на группу клоунов и обезьян, вернее, на хорошо организованную банду, которая ограбила контору транспортной компании и безжала с 4,7 миллиона реалов (около 1,6 миллиона долларов США).

Джюна мужчин в смешных масках пробралась в туалет фирмы через заранее прокопанный туннель длиной в 120 метров, ведущий от одного из помывочных туалетов. Характерный факт: эта транспортная компания Nordeste Transbank из Сан-Паулу — входит в структуру одного из крупнейших бразильских концернов, занимающихся обеспечением безопасности. Эта фирма перевозит наличность банков, государственной нефтяной компании и почтовой службой.

Вечером в конторе находились 75 сотрудников. Они занимались раскладыванием купюр по стопкам для банкоматов. Но тут пришли грабители с веселыми масками на лицах и более чем серьезным огнестрельным оружием в руках и приказали набить деньги сумки, а затем скрылись в том же самом туннеле.

БЫВАЕТ И ТАКОЕ

Ненастоящие Нобели

Отец и сын Фрэнк и Дональд Смит разработали присеску, при которой лысна прикрывается оставшимся у мужчины волосами. Секрет заключается в том, что остаток волосного покрова разделяется на три части, и затем они аккуратно укладываются одна на другую.

В 1975 году они запатентовали присеску для лысеющих мужчин, а в этом году получили ненастоящую Нобелевскую премию — Ig Nobel. Организаторы этой ежегодной церемонии говорят, что Ig Nobel призваны не только отмечать необычные достижения и открытия, но и пробуждать интерес к науке, медицине и новым технологиям. В этом году Ig Nobel вручались в Гарвардском университете лауреатами настоящих Нобелевских премий.

Другим лауреатом ненастоящих Нобелей стала Джиллан Кларк за изучение «правил пяти секунд». Согласно этому правилу, если еда падает на пол и лежит там менее пяти секунд, ее можно поднять и съесть без какого-либо риска для здоровья. Благодаря «научному подвигу» Кларк мы теперь знаем, что люди с большей готовностью поднимают с пола и едят сладкое, чем острое. Стивен Стак и Джеймс Гандалх удостоились награды за изучение того, как музыка кантри может привести к самоубийству.

Необычный пикник

Повара Южной Африки превратили выставку насекомых в одном из университетов Йоханнесбурга в массовое застолье, сообщают телеканалы НТВ.

Основные блюда — термиты в шоколаде, червяки в чесночном соусе и жареные хрустящие жуки. Попробовать эти чудеса кулинарии могли все желающие. Недостатка в смелых людях с крепкими желудками не наблюдалось.

Для тех, кто жареные и вареные насекомые в тарелке находят ужас, рядом дежурили медики. Они научно объясняли, что это полезная, вкусная и питательная пища.

ФОТОВЗГЛЯД

Британский активист Ллойд Скотт на этот раз участвует в благотворительном заезде по Австралии, переодетый в Шерлока Холмса.

Афганские чиновники начали подсчет голосов, полученных на первых демократических президентских выборах.

или Почему Михаилу Финбергу не удалось «разогреть» публику, пришедшую на бесплатный гала-концерт

Позавчера в столичном Дворце спорта состоялась запись гала-концерта «За Беларусь!», который, по замыслу организаторов, в том числе Общественного объединения «Беларусь», Министерства культуры Беларуси и Мингосполкома, стал акцией «в поддержку республиканского референдума». Так во всяком случае заявили во вступительном слове ведущие концерта Егор Хрусталев и лидеры ОНТ Каліна Вардомская, Ольга Полякова и Александр Аверков. Два огромных телемонитора, светящихся зелено-красными тонами, призывали зрителей проголосовать в будущем воскресенье «за Беларусь» — раздвигая присутствующих конкретным содержанием вопроса, вынесенного на голосование на референдуме. Телеверсия концерта, кстати, можно будет увидеть на телеканале ОНТ в субботу, 16 октября, начиная с 19.00.

Как и «положено» начало мероприятия задержалось на 15 минут. Стоит отметить, что во Дворце спорта был аншлаг — концерт-то благотворительный. Вот только сомнительно, что звезды российской эстрады приехали в Минск работать «за бесплатно». Присутствующим в зале раздавали красно-зеленые флажки, но брали их не все...

Что до выступления артистов, то начинали концерт отечественные звезды. Молодые белорусские исполнители разогрели публику перед выступлением более раскрученных исполнителей. Некоторые зрители открыто смеялись. Например, девушки, которые сидели рядом с нами, забывали тем, что выступали из списков выступавших, что же они отпели и отпели. К стати, в своем списке были и забавные неточности. Так, певца Мансура Ташматова, который приехал к нам из солнечного Узбекистана, организаторы концерта ошибочно представили Мансуром Ташматовой. Певец, которому едва не сменили пол, тем не менее отпел по-честному, то есть без фонограммы.

Единогласно порыв чувств по отношению к будущему референдуму в зале не наблюдалось, но даже особо рыные зрители (предположительно, штатные активисты БРСМ), которые время от времени кричали с мест «Беларусь! Беларусь!» (ей-богу, как на стадионе), не смогли заставить себя пропеть гимн.

Видимо, в мировоззрении Михаила Яковлевича за последние годы резко поменялись

акценты: раздавая многочисленные комментарии и интервью, он не забывал поведать о своей «чистой мужской любви». Вспомнившись в это слово и чертовски точные строки Игоря Губермана:

Чувства нутром, не глядя ни лица, Пряха отношение свое, Власть отношения тех, кто не боится, И не любит любящих ее.

Так что, по нашему глубочайшему убеждению, музыканту Финбергу добиться взаимности от объекта его страсти на К. Маркса, 38 будет крайне проблематично. И его любовь скорее всего останется безответной. Прогнозируя или не прогнозируя, кричи на весь зал или не кричи.

...Поклади Дворец спорта уже где-то ближе к полночи мы с одной мыслью: несмотря на аншлаг и призывы «правильно» проголосовать на референдуме, смысл и содержание очерченной широкомасштабной пиар-акции можно передать словами песни, которую в тот вечер спел украинский исполнитель Лерин Вини: — «Нарисованная любовь».

Любовь-то, конечно, нарисовать можно, но вот можно ли заставить полюбить по-настоящему главного героя референдума — это уже большой вопрос...

Виталий ГАРБУЗОВ, Александр СИЛИЧ.

